

Korupäiväkirja New Yorkista

Financial district. Water taxi.

Minä. Pyörällä Brooklyn Bridgellä.

Korumuotoilija Taru Tonder vietti kesän New Yorkissa etsimässä ideoita ja inspiraatiota työskentelylleen. Suomen New Yorkin kulttuuri-instituutin säätiö jakaa vuosittain työskentelystipendejä isoon omenaani lähtijöille. Taru lähti matkaan mielessään Pablo Nerudan sanat: ”Minulle kelpaavat ravinnoiksi kaikki tunteet, tapahtumat, taistelut, ihmiset ja kirjat. Haluan syödä koko maailman ja juoda kaikki meret!”

■ TEKSTI JA KUVAT: TARU TONDER

Kukka Madison square parkissa.

HELSINGIN HERNESAARESSA sijaitsee ”studiopaja” työhuone, jossa minua työllistää oma muotoiluyritys, Design Taru Tonder. Olen Taideteollisesta Korkeakoulusta taiteen maisteriksi valmistunut korumuotoilija. Keskityn pääasiallisesti koruihin, mutta olen suunnitellut myös astioita Kultakeramiikalle teollisuuteen. Koska suunnittelutyö vaatii monipuolisia virikkeitä, päätin tutustua mahdollisuuksiini työskennellä ulkomailla.

Suomen New Yorkin kulttuuri-instituutin säätiö jakaa vuosittain 1-2 kk:n mittai-

sia työskentelystipendejä Manhattanilla ja Brooklynissa sijaitseviin asuntoihin. Taideteollisuusliittojen keskusjärjestö Ornamon jäsenet voivat hakea stipendiä ammatin harjoittamiseen New Yorkissa. Sain mahdollisuuden työskennellä heinä-elokuun 2006 Brooklynissa. Säätiön asunto sijaitsee taiteilijoiden asuttamalla alueella Williamsburgissa, muutaman metropysäkin päässä Manhattanilta. Laajalle levinnyt, puoliksi maahanmuuttajien asuttama Brooklyn liitettiin osaksi New Yorkin kaupunkia v.1898. Se koostuu lukuisista alueista kuten Williamsburg ja Dumbo, sekä idylliset vanhat hienosto-alueet Park Slope ja Brooklyn Heights.

Matkani tavoite oli tutustua New Yorkissa mahdollisimman laajasti koruihin ja kaikkeen niihin liittyvään. Halusin hakea virikkeitä luovaan työhön. Kahden kuukauden työskentelyajalle asetin kolme päämäärää: tarkoitus oli tuoda uusia ideoita omiin mallistoihin, Moment! galleriassa myytäviin kokoelmiin sekä Kultakeramiikan astioihin.

Heinäkuun ensimmäisenä päivänä lensin kohti New Yorkia. Mietin matkalla Pablo Nerudan runoa: ”Minulle kelpaavat ravinnoiksi kaikki tunteet, tapahtumat, taistelut, ihmiset ja kirjat. Haluan syödä koko maailman ja juoda kaikki meret!” Päätin ottaa runon asenteen tulevaan seikkailuuni suurkaupungissa.

Lähteiden runsautta

Löytäessäni sattumalta pienen helmikaupan Manhattanilta, aloin ymmärtää mihin olin saapunut. (BEADs on fifth av.) Kaikkea oli runsaasti; tuhansia erilaisia muotoja, materiaaleja, värejä, nahkanauhaa pätkissä, rullissa, kaikkia maailman värejä ja paksuuksia. Ymmärsin nähneeni vilauksen jostain tulevasta. Manhattanilla oli varmasti ihan kaikkea. Mietintä mikä mahdollisuus!

Kadun ihmiset olivat todella mielenkiintoinen tarkkailun kohde. Ihmissassa koostui kaikkialta maailmaa tulevista roduista. Metro oli hyvä tarkkailupaikka, jossa näki lähietäisyydeltä myöskin korut. Suomalaisen mitta-

puun mukaan kaikilla oli paljon koruja.

Laajensin perspektiiviä käymällä San Franciscossa pitkän viikonlopun. ”Kotimaan” lento kesti 6 tuntia, joten aikaero Suomeen kertyi 10h. Hotelli oli Union Squaren kulmassa. Keskeinen sijainti oli tarkoituksenmukainen ”ideoiden keruuretkelleni”. Aamukahvilla torilla saattoi seurata ihmisvilinää. Renkaan mallinen kaulariipus tuntui olevan ”must”. San Francisco oli värikäs persoonallinen kaupunki. Luksusliikkeiden toinen äärilaita oli Haight-Ashburyn hippikortteleiden second-hand kaupat. Brooklynin palatessa oli taskut täynnä pieniä muistilappuja ideoista.

Keskellä Manhattania sijaitseva korttelin kokoinen alue nimeltään Diamond District Kadun pätkä oli täynnä eksklusiivisia timanttikauppoja. Kortteli oli merkattu pylväillä, joiden päissä oli luonnollisesti ”briljantit”. Entinen juutalaisten asuttama kortteli häkellytti. Kimaltelevat näyteikkunat tuottivat ensimmäiseksi mielikuvan rihkamasta, jota todellisuudessa korut eivät olleet! Kaduille aukeavien ovien takaa paljastui useampi halli, jotka oli-

vat täynnä timanttikauppiaita. Basaarimainen tunnelma oli outo, koska kyse oli aidoista jalometallituotteista. Varakkaiden turistien täyttämä kortteli oli taskuvarkaiden paratiisi.

Tähtien jalanjäljillä

Amerikassa on valtavasti julkisuuden henkilöitä, jotka sijoittavat kalliisiin timanttikoruihin miljoonia dollareita. Media seurasi kuuluisuuden pukeutumista päivittäin esim. viihde E! 24 tv-kanavan välityksellä. Lehdissä esiteltiin tähtien hankkimia arvokoruja hintoineen päivineen. Suosittuja ylellisten timanttikoruja valmistajia olivat Jacob & co, David Yurman jne. Muotitalojen trendinä oli suunnitella koruja. Paikallisia merkkejä edusti Nine West, Kenneth Cole...jne Kuuluisuuksilla oli omia tuotemerkkejä hajuvesistä ja vaatteista koruihin, esim. JLO (laulaja/näyttelijä Jennifer Lopez)

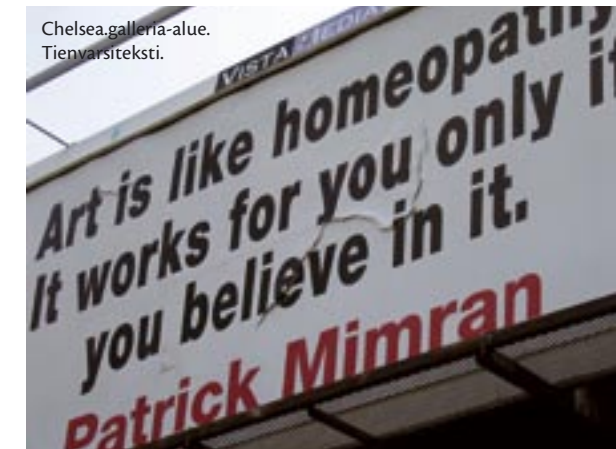
Kierrättäminen oli ajan henki New Yorkin muodissa. Vintage I. hienostuneempi ilmaisu kirpputoreista ja second hand:ista val-

tasi markkinoita. Antiikki ja vintage koruissa korostui erityisesti designer merkit. (esim. Chanel) New Yorkissa sijaitsevat myös kuuluisat Christie's ja Sotheby's huutokaupat, joissa vanhat todelliset arvokorut vaihtoivat omistajaa (20 Rockefeller pl ja 1334 York av). Brooklynissa oli pieni idyllinen Artist & Fleas kirpputori, joka myi myös paikallisten koruvalmistajien ”tuunaamia” koruja. Myös uudet/vanhat vaatteet olivat erittäin kysytyjä ja kovissakin hinnoissa. Annex- fleamarket täyttyi viikonloppuisin torimyyjistä, joilla on paljon antiikkikoruja myynnissä. (Hell's kitchen. W 49th St. Bet.9th and 10th)

Suomessakin hyvin suosittu tv-sarja, Sinkkuelämää (=Sex and the City) oli osaltaan vaikuttanut pukeutumiseen ja korujen käyttöön. Kaduilla kopisteli korkokengissään ”Carrie Bradshaw” näköisiä nuoria naisia. Löysin sattumalta korusuunnittelijan, jonka tuotteet olivat 4:ssä jaksossa. Brooke Dulienin suunnittelemat White trash charms -korut saavuttivat hurjan suosion. Yhtä satumainen tarina kuin Suomessa Hanna Sarenin puukengät! Täytyy myöntää, että kävin Bradshawn kotiportailla, ihailin Manolo Blahnikin kenkiä ja maistoin cosmopolitania.

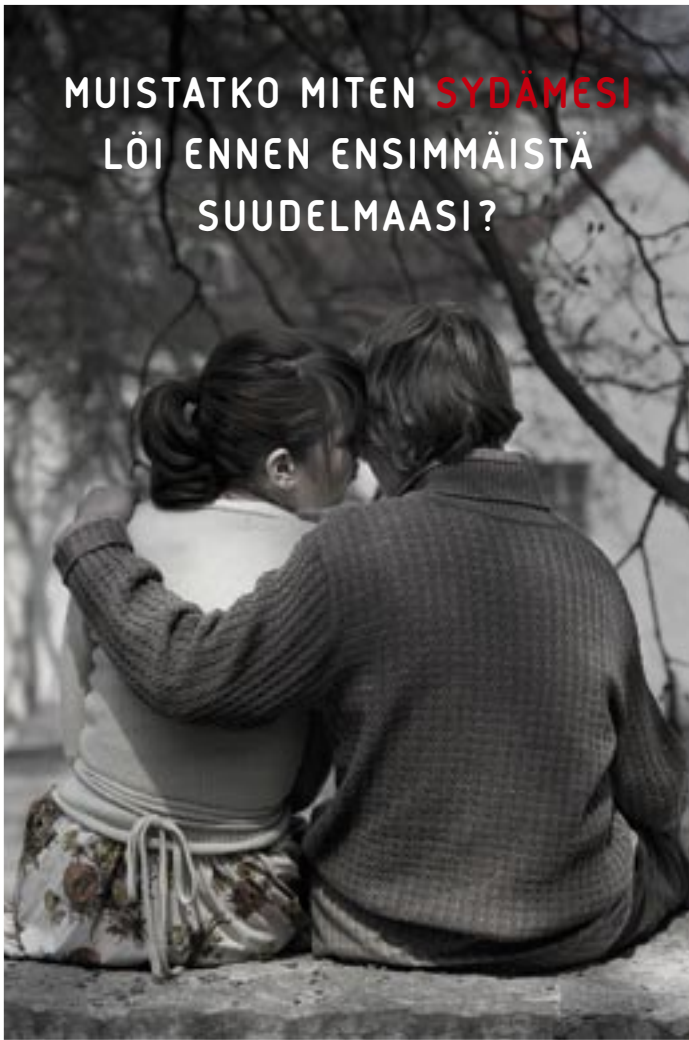
Muotilehdissä oli paljon koruista ja tulevia trendejä. ELLE, VOGUE ja muut olivat paljon edullisempia kuin Suomessa! Muodissa näkyi voimakkaimmat vaikutteet 80-luvun musiikista: rock-, punk-, pop- artistien vaatteet. Koruissa esiintyi goottilaisia vaikutteita: pääkallot, ristit, panssariketjut, ruusut, pitkät ketjut, suuret korvakorut, rengas kaulakorut, pitsi, kivet helmet ja patina (myös valkokullassa). Korualan lehtiä Metalsmith, Art jewelry ja Ornament myivät suurimmat kirjakaupat Barnes and Noble ja Border.

Manhattanin saari koostuu hyvin erityyppisistä kortteleista etelän finanssialueesta pohjoisen Harleemiin. Muodikas Soho (1.South of

Chelsea.galleria-alue. Tienvarsiteksti.

MUISTATKO MITEN SYDÄMESI LÖI ENNEN ENSIMMÄISTÄ SUUDELMAASI?

www.suunto.com

Tervetuloa tutustumaan Suunnon uuteen
sykemittarimallistoon GSW-messuille
14.–15.10.2006 Wanhaan Satamaan osastolle E87.

Helppotajuinen yhdestä viiteen asteikko kertoo
harjoituksen todellisen tehon.

ENEMMÄN KUIN PELKKIÄ SYKEMITTAREITA.

SUUNTO

Korduluonnos.

Peacock.Brooch.

Houston) on täynnä huippusuunnittelijoiden liikkeitä. Keskeisimmillä ostokaduilla on kauniita korukauppoja. Varsinaista amerikkalaista suunnittelua oli vaikeampi löytää. Kun kaupunki muodostui erimaiden kansalaisuuksista, korujakin oli kaikista ilmansuunnista. Kaduilla myytiin rihkaman lisäksi myös aitoja koruja toripöydillä. Monet aloittelevat taiteilijat tienasivat elantoaan ensin myymällä tuotteitaan Sohon trendiputiikkien edustoilla.

Valtavan tarjonnan keskellä voi hetkellisesti häkeltä. Kalliita koruja myydään jopa ostoskanavilla tv:ssä. On tärkeää pitää kiinni omista mielenkiinnon kohteista ja säilyttää oma tyyli toteuttaa ideoita. Williamsburg osoittautui mukavaksi pieneksi kyläksi kaupungin sisällä. Ostelin kulman takaa kassilliset piirustusvälineitä ja luonnostelin uusia mallistoja syksyä varten. Aamukahvit nautin omalla asunnonterassilla ja Manhattanin ihmemaailma oli kiven heiton päässä. Polkupyörä kuului asuntoon ja viiletin sillä pitkin Brooklynä.

Kaksi kuukautta kului nopeasti. Valtava määrä tuli koettua ja nähtyä. Tulevaisuutta varten jää valokuva arkisto ja luonnokset ideapankiksi. Tämä oli kyllä paras kesä ikinä! Suomen New Yorkin kulttuuri-instituutin säätio ja Alfred Kordelinin säätio, kiitos! &

VINKKEJÄ NEW YORK:IIN MATKAVALLE:

- Diamond district – 47th street (bet. 5th av and 6th av)
- Koruliikkeet Manhattanilla – Tiffanysta pikkuputiikkeihin
- American museum of natural history. Gems and minerals.
 - mm. maailman suurin tähtisafiiri "Star of India" 560 ca
- Museum of Modern Art (MoMa) – Suomalaisia huippuja edustettuna
- Chelsea alueen galleriat – Valtava inspiraation lähde
- Dia:Beacon – Jättimäisen kokoista nykytaidetta.

Mielenkiintoisia nettisivuja:

- www.whitetrashcharms.com – tunnettu Sinkkuelämää -sarjasta
- www.alexisbittar.com – trendikäs, myydään mm. MoMa Storessa
- www.jacobandco.com – eksklusiivisia julkisten koruja
- www.davidyurman.com – klassista amerikkalaista korudesignia
- www.stuartmoore.com – minimalistinen "bauhaus"-tyyli
- www.margaridapimentel.com – portugalilainen suunnittelija
- www.maijavilkkumaa.net/diary – lisää New York ja Brooklyn feelistelyä

Syksyn aikana matkan aikaan saannoksia voi nähdä mm. Moment! galleriassa Fredrikikatu 45, Helsinki ja Design Forumin myymälässä erottajalla.

design@tarutonder.com – lisätietoa

www.tarutonder.com

www.institute.fi/newyork/stipendit